

EXPUNERE DE MOTIVE

În luna martie 2005 a avut loc la Paris întâlnirea trilaterală a miniștrilor culturii din Franța (Renaud Donnedieu de Vabres), Brazilia (Gilberto Gil) și Spania (Carmen Calvo), care au semnat o declarație comună, text prin care miniștrii culturii din întreaga lume au fost invitați să se reunească pentru a susține, pe baza unui consens cât mai larg posibil, proiectul de Convenție UNESCO pentru protejarea diversității conținuturilor culturale, considerat „un element esențial pentru a asigura dezvoltarea tuturor culturilor lumii și pentru a concilia (principiul) liberei circulații a bunurilor și serviciilor cu necesitatea protejării identităților culturale”.

Declarația a afirmat explicit principiile considerate fundamentale și absolut necesare pentru ca proiectul convenției să-și atingă cu maximă eficacitate obiectivele fixate.

În perioada 25 mai - 4 iunie 2005 s-a desfășurat la sediul UNESCO din Paris, sub președinția prof. Kader Asmal (Africa de Sud), cea de-a treia sesiune a reuniunii interguvernamentale pentru negocierea anteproiectului Convenției asupra protecției diversității conținuturilor culturale și expresiilor artistice, la care au participat 550 de experți ai ministerelor și structurilor de linie din 130 de state-membre UNESCO, inclusiv România.

Proiectul definitivat al convenției a fost supus votului Conferinței Generale a Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură, întrunită la Paris în cea de-a 33-a sesiune, fiind adoptat la 20 octombrie 2005.

Dispozițiile Convenției asupra protecției și promovării diversității expresiilor culturale urmăresc:

- să protejeze și să promoveze diversitatea expresiilor culturale;
- să creeze condițiile pentru îmbogățirea culturilor și interacțiunea liberă a acestora într-o manieră reciproc benefică;
- să încurajeze dialogul între culturi pentru a asigura în lume schimburi culturale largi și echilibrate în favoarea respectului intercultural și a unei culturi a păcii;
- să cultive interculturalitatea pentru a dezvolta interacțiunea culturală în spiritul construirii de punți între popoare;
- să promoveze respectul pentru diversitatea expresiilor culturale și să cultive înțelegerea pentru valoarea acestora la nivel local, național și internațional;
- să reafirme importanța legăturii dintre cultură și dezvoltare pentru toate țările, în special pentru țările în curs de dezvoltare, și să sprijine acțiunile întreprinse la nivel național și internațional pentru a asigura recunoașterea adevăratei valori a acestei legături;
- să acorde recunoaștere naturii distincte a activităților, bunurilor și serviciilor culturale ca vehicule ale identității, valorilor și înțelegerii;
- să reafirme suveranitatea dreptului Statelor în ce privește păstrarea, adoptarea și implementarea politicilor și măsurilor pe care le consideră potrivite pentru a proteja și promova diversitatea expresiilor culturale de pe teritoriile lor;

- să întărească cooperarea și solidaritatea internațională în spiritul parteneriatului, în special în vederea întăririi capacității statelor în curs de dezvoltare pentru a proteja și promova diversitatea expresiilor culturale.

Principiile directoare ale convenției sunt:

- principiul respectului pentru drepturile omului și libertățile fundamentale, potrivit căruia diversitatea culturală poate fi protejată și promovată numai dacă sunt garantate drepturile omului și drepturile fundamentale;
- principiul suveranității, prin care se recunoaște dreptul suveran al statelor de a adopta măsurile și politicile de protejare și promovare a diversității expresiilor culturale pe teritoriile proprii;
- principiul demnității egale și al respectului pentru toate culturile, conform căruia protejarea și promovarea diversității expresiilor culturale presupune recunoașterea demnității egale și a respectului pentru toate culturile, inclusiv culturile persoanelor aparținând minorităților și popoarelor indigene;
- principiul solidarității și cooperării internaționale, în temeiul căruia cooperarea și solidaritatea internațională trebuie să aibă drept țință acordarea posibilității ca țările, în special țările în curs de dezvoltare, să-și creeze și să-și întărească propriile mijloace de expresie culturală, inclusiv propriile industrii culturale, indiferent dacă acestea sunt în curs de apariție sau există deja, la nivel local, național și internațional;
- principiul complementarității aspectelor economice și culturale ale dezvoltării, cultura fiind unul dintre principalele resorturi ale dezvoltării, aspectele culturale ale dezvoltării sunt la fel de importante ca și aspectele economice, la care indivizii și popoarele au dreptul fundamental să participe și de care să se bucure;
- principiul dezvoltării durabile, protejarea, promovarea și păstrarea diversității culturale reprezentând o cerință esențială pentru dezvoltarea durabilă în beneficiul generațiilor prezente și viitoare;
- principiul accesului echitabil la o gamă largă și diversificată de expresii culturale din toată lumea, inclusiv prin promovarea culturilor în mijloacele de expresie și diseminare;
- principiul deschiderii și al echilibrului, în baza căruia statele trebuie să caute să promoveze, prin modalități adecvate, deschiderea către alte culturi ale lumii și să se asigure că aceste măsuri sunt adecvate obiectivelor urmărite prin Convenție, în situația în care adoptă măsuri pentru a sprijini diversitatea expresiilor culturale.

Convenția definește termenii și sintagmele esențiale cu care operează, respectiv, "diversitate culturală", "conținut cultural", "expresii culturale", "activități, bunuri și servicii culturale", "industrii culturale", "măsuri și politici culturale", "protejare" și "interculturalitate".

Recunoscând că diversitatea culturală - caracteristică definitorie a umanității - constituie un patrimoniu comun al umanității ce trebuie ocrotit și păstrat în beneficiul tuturor, pentru protejarea diversității expresiilor culturale, inclusiv a conținutului acestora, se propune includerea în dreptul intern român a Convenției asupra protecției și promovării diversității expresiilor culturale, impunându-se adoptarea unei măsuri legislative în acest sens.

Măsura va susține și intrarea în vigoare a convenției, eveniment care se va realiza la trei luni după data depozitării celui de al treizecilea instrument de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare, în condițiile articolului 29 din Convenție. Organizația

Internațională a Francofoniei a adresat Președinției României o scrisoare în care se accentuează importanța accelerării procedurilor naționale cerute pentru intrarea în efectivitate a Convenției.

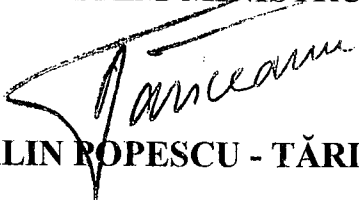
În anexa la Convenție este reglementată o procedură de conciliere aflată la dispoziția părților la Convenție, pentru soluționarea eventualelor dispute cu privire la interpretarea sau aplicarea actului internațional în referință. Întrucât, procedura de conciliere stabilită constituie un mijloc accesibil și eficient de încercare de rezolvare a disputelor, fără a implica resurse umane, financiare și de timp excesive pentru părțile în cauză, apreciem că nu se impune aplicarea articolului 25 para. 4 din Convenție, în sensul derogării de la sistemul instituit prin anexa actului internațional.

Raportat la normele articolului 9 para.(b) și ale articolului 28 din Convenție, cu ocazia depunerii instrumentului de aderare, România va comunica depozitarului acestuia - directorul general al UNESCO - desemnarea Ministerului Culturii și Cultelor ca punct de contact responsabil de comunicarea informațiilor aflate în legătură cu Convenția.

Forma proiectului de act legislativ alăturat a fost finalizată în urma supunerii lui dezbaterii publice, cu observarea prevederilor Legii nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică. Precizăm că proiectul în referință a fost postat pe pagina de Internet a Ministerului Culturii și Cultelor începând cu data de 9 februarie 2006 și, până în prezent, nu s-au înregistrat sugestii de modificare a conținutului acestuia.

Față de cele prezentate mai sus, a fost întocmit proiectul de lege alăturat, pe care vă rugăm să-l aprobați.

PRIM-MINISTRU

CĂLIN POPESCU - TĂRICEANU